Chovatel včel (kód: 41-035-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Chovatel včel, zpracovatel včelích produktů
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Posuzování stavu a kvality včelstva	3
Praktické léčení včelstev	3
Vedení včelařské evidence	3
Údržba včelařských zařízení a dalšího vybavení	3
Péče o včelstvo v průběhu celého včelařského roku	3
Spojování a rozšiřování včelstev	3
Doprava a usazování úlů do vhodných lokalit	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 07.11.2007 do: 15.04.2013

Kritéria a způsoby hodnocení

Posuzování stavu a kvality včelstva

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést základní prohlídku včelstva	Praktické předvedení + slovní doprovod
b) Navrhnout, případně provést potřebná opatření na základě zjištěného stavu	Slovní vyjádření + praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Praktické léčení včelstev

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést jednotlivé způsoby léčení včelstev proti roztoči Varroa destructor v závislosti na ročním období	Praktické předvedení + slovní doprovod
b) Provést odběr měli pro vyšetření výskytu roztoče Varroa destructor	Praktické předvedení
c) Odebrat vzorek pro diagnostiku onemocnění morem včelího plodu	Praktické předvedení
d) Navrhnout a provést opatření při výskytu onemocnění zvápenatění včelího plodu	Slovní vyjádření + praktické předvedení
e) Předvést zabezpečení úlů proti vniknutí škůdců	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení včelařské evidence

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vnést záznam o provedené prohlídce včelstev (jarní, podletní) do prvotní včelařské evidence	Písemně + slovní vyjádření
b) Vyjmenovat předpisy související s chovem včel a orientovat se v nich	Slovní vyjádření
c) Uvést možnosti dotačních titulů souvisejících s chovem včel	Slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Údržba včelařských zařízení a dalšího vybavení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést údržbu a opravu vybraného včelařského zařízení	Praktické předvedení + slovní doprovod
b) Provést mechanické očištění jednotlivých částí úlu a jejich dezinfekci	Praktické předvedení + slovní doprovod
c) Provést údržbu zeleně a včelařsky významných rostlin na včelnici	Praktické předvedení + slovní doprovod

Je třeba splnit kritéria (a + c) nebo (b + c).

Péče o včelstvo v průběhu celého včelařského roku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést a charakterizovat ošetřování včelstva v podletí	Praktické předvedení + slovní doprovod
b) Předvést a charakterizovat ošetřování včelstva na podzim	Praktické předvedení + slovní doprovod
c) Předvést a charakterizovat ošetřování včelstva v zimě	Praktické předvedení + slovní doprovod
d) Předvést a charakterizovat ošetřování včelstva v předjaří	Praktické předvedení + slovní doprovod
e) Předvést a charakterizovat ošetřování včelstva na jaře	Praktické předvedení + slovní doprovod
f) Předvést a charakterizovat ošetřování včelstva v časném létě	Praktické předvedení + slovní doprovod
g) Předvést a charakterizovat ošetřování včelstva v plném létě	Praktické předvedení + slovní doprovod

Je třeba splnit vybraná 3 kritéria.

Spojování a rozšiřování včelstev

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést rozšiřování včelstev formou tvorby oddělků	Praktické předvedení + slovní doprovod
b) Provést rozšiřování včelstev formou tvorby smetence	Praktické předvedení + slovní doprovod
c) Provést rozšiřování včelstev formou tvorby přeletáku	Praktické předvedení + slovní doprovod
d) Vysvětlit příčiny rojové nálady ve včelstvech, vyjmenovat a charakterizovat jednotlivé druhy rojů a provést protirojová opatření	Praktické předvedení + slovní doprovod
e) Provést usazení roje do úlu	Praktické předvedení + slovní doprovod
f) Vysvětlit možnosti a zásady při spojování včelstev	Slovní vyjádření

Je třeba splnit vybraná 3 kritéria.

Doprava a usazování úlů do vhodných lokalit

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit vhodnost určené lokality pro umístění stanoviště včelstev	Praktické předvedení + slovní doprovod
b) Určit včelařsky významné rostliny, charakterizovat jejich užitkovost a období využitelnosti	Praktické předvedení + slovní doprovod
c) Navrhnout možnosti přepravy včelstev za předpokladu dodržení zásad bezpečnosti práce a obecně závazných předpisů	Písemné + slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.
Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, dodržování hygieny práce, jakož i ke kvalitě a časovému hledisku zvládání předváděných operací. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Důraz je třeba klást na šetrnou manipulaci se včelami podloženou dostatečnými odbornými vědomostmi a dovednostmi.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do klasifikačního zápisu o zkoušce. Pro zápis hodnocení jednotlivých úkolů lze použít různé značky, ale výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít "vyhověl" nebo "nevyhověl" v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď "vyhověl", pokud uchazeč vyhověl pro všechny kompetence, nebo "nevyhověl", pokud uchazeč pro některou kompetenci nevyhověl. Konečné hodnocení uchazeče probíhá na základě těchto návrhů podle § 18 odst. 7 zákona č. 179/2006 Sb.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou fyzickou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem autorizované právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí mít nejméně střední vzdělání s maturitní zkouškou a současně musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:
Vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání zemědělského zaměření s absolvováním předmětu zaměřeného na včelařství a 5 let praxe ve funkci s odpovědností za chov včel,
z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zahradnictví se studiem předmětu zaměřeného na včelařství, případně s předchozím studiem oboru vzdělání včelař a nejméně
8 let praxe ve funkci s odpovědností za chov včel, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:
- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci dle příslušných ustanovení dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), musí absolvovat přípravu zaměřenou na uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení, nebo přípravu zaměřenou na základní znalosti v oblasti pedagogických věd s těžištěm v problematice zkoušení v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zasílání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestné prohlášení).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Včelařský provoz s alespoň 150 včelstvy a odpovídajícím zázemím
Truhlářská dílna
Chov včel v různých druzích úlových systémů
Potřebná zařízení a pomůcky
Místnost pro písemnou část
Záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřená nejméně na dobu pěti let.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných úkolů rozložena do více dnů. Termín vykonání zkoušky je závislý na biologickém rytmu chovu včel.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu